

Planter

Angreb af fritfluelarver i vintersæd

Der er i efteråret i flere tilfælde meldt om angreb. Der er ingen muligheder for bekæmpelse i vintersæden. Sort stub fra medio august er mest effektiv.

Analyse

17. september 2018
Opdateret Kl. 09:14

Antal sidebesøg: 43

Der er i dette efterår modtaget flere henvendelser om angreb af fritfluelarver i vintersæd. Se billeder. I nogle marker har der været tale om relativ kraftige angreb.

De angrebne planter gulner og visner i hjerteskuddet kort efter fremspiring, og bladet kan let rykkes af. Kigger man inde i stænglen ved stængelbasis og folder bladskederne fra hinanden, fremkommer den 3-4 mm lange, lemmeløse, hvidlige til gullige larve. Foran på larven ses sorte mundkroge. Grundet den lille størrelse kan det dog være svært at finde larven, så flere planter skal erfaringsvis undersøges. Se billede 2-3.

Fritfluens 3. generation flyver fra slutningen af august til hen i september. Det nøjagtige tidspunkt er dog vanskeligt at fastlægge uden fangbakker el.lign. Dette skyldes, at fritfluen har 3 generationer, og de enkelte generationer er meget afhængig af vejrforholdene. Varmt og tørt vejr er gunstigt for æglægningen.

Der er sket æglægning på græsser og spildkornsplanter i stubben

Fritfluerne kan skade ved enten

1. at lægge æg direkte i vintersæden i 1,5-2 bladstadiet eller ved
2. at lægge æg på spildkornsplanter og græsukrudt i stubben efter forfrugten. Planter med 1,5-3 blade er attraktive for æglægning, mens der ikke lægges æg på ældre planter. Efter jordbearbejdning af stubben i tilfælde 2 bevæger larverne sig op i den nyfremspirende vintersæd.

I marker med angreb vurderes det, at der er lagt æg på spildkornsplanter og græs i stubben af forfrugten. Angreb ses også stribevis i flere vintersædsmarker, samme steder hvor der har været striber af spildkornsplanter i forfrugten. Mange enkimbladede planter (korn og græsser) i stubben af forfrugten giver de bedste æglægningsmuligheder. Tidligere er også set et eksempel på, at der blev afbrændt enkelte mislykkede halmballer i stubben efter forfrugten, og kun i dette område af marken kom der ikke angreb af fritfluer i den efterfølgende vintersæd. Æglægning direkte på den nyfremspirede vintersæd vurderes kun sjældent at ske.

Betydende angreb af fritfluer er relativt sjældne, men er set hyppigere i de senere år. Der er ingen muligheder for bekæmpelse af angreb i vintersæden. En tidligere kemisk bekæmpelse i stubben efter forfrugten er også tvivlsom, da det er svært at ramme det rigtige tidspunkt, ligesom angreb er for sjældne til, at man vil udføre en sådan bekæmpelse. Sort jord fra midten af august er det mest effektive.

Ved omsåning i september med vintersæd kan der være risiko for angreb fra flere larver i jorden. Fritfluen overvintrer som larve i angrebne planter. Jo senere der sås, jo mindre vil risikoen for angreb være. Det er dog svært at angive et nøjagtigt sikkert såtidspunkt.

Billede 1. Vinterrug efter vinterrug, pløjet umiddelbart før såning. I striberne efter mejetærskeren har der været meget spildkorn, og her er der voldsomme angreb af fritfluer. Foto fra oktober i tidligere år fotograferet af Torben Justesen, Velas.

Billede 2. Angreben rugplante og 2 fritfluelarver, som er fundet i stængelbasis af 2 planter. Larverne er kun 3-4 mm lange.

Billede 3. Nærbillede af fritfluelarver.

Emneord

Bekæmpelse

Rug

Skadedyr

+1

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

gcn@seges.dk

+45 2028 2695

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk

